

สรุป อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

ในหนังสือกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย วิธีดำเนินการ การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปอภิปรายผล และขอเสนอแนะตามลำดับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด พัทลุง สงขลา สตูล เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในเรื่องต่อไปนี้คือ หลักการ จุดหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหา อัตรากำลังเรียน แผนการสอน/แผนการสอน การวัดผลและการประเมินผล การนิเทศและติดตามผล
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยแยกตามประสบการณ์ วุฒิ และการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้
3. เพื่อศึกษาปัญหาและขอเสนอแนะเกี่ยวกับการอบรมครู การแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร การทำแผนการสอน/แผนการสอน การวัดและการประเมินผล การนิเทศและติดตามผล

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูที่ประสบการสอนต่างกัน จะมีความคิดเห็นในเรื่องหลักการ จุดหมาย โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหา อัตรากำลังเรียน แผนการสอน/แผนการสอน การวัดและการประเมินผล การนิเทศและการติดตามผล แตกต่างกันไป
2. ครูที่มีวุฒิต่างกันจะมีความคิดเห็นในเรื่อง หลักการ จุดหมาย โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหา อัตรากำลังเรียน แผนการสอน/แผนการสอน การวัดและการประเมินผล การนิเทศและการติดตามผล แตกต่างกันไป
3. ครูที่สอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้อย่างต่างกันจะมีความคิดเห็นเรื่อง หลักการ จุดหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหา อัตรากำลังเรียน แผนการสอน/แผนการสอน การวัดและการประเมินผล การนิเทศและการติดตามผล แตกต่างกันไป

วิธีดำเนินการ

ก. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคครั้งนี้เป็นครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด พัทลุง สงขลา สตูล จำนวน 293 คน แยกเป็นชาย 19 คน หญิง 274 คน

ข. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาคครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยดัดแปลงมาจากแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อหลักสูตรของ วิเชียร เตียมเมือง และ วิไล โบว์เสวีวงศ์ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่หนึ่ง เกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่สอง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในเรื่อง หลักการ จุดหมาย โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหา อัตราเวลาเรียน แนวการสอน/แผนการสอน การวัดผลและการประเมินผล การนิเทศและติดตามผล ตอนที่สาม ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการอบรมครู การแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร การทำแนวการสอน/แผนการสอน การวัดและการประเมินผล การนิเทศและติดตามผล ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่เป็นเส้นประหรือ หน้าข้อความที่ตรงตามความคิดเห็นของผู้ตอบ และคำถามแบบปลายเปิด

ค. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดย ไปส่งและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด รวม 295 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 293 ชุด ให้นำแบบสอบถามมาจำแนกตามลักษณะตัวแปร

2. รวบรวมความถี่ของคำตอบแต่ละข้อ และแต่ละก้านในตอนที่หนึ่งและตอนที่สอง แล้วหาการร้อยละ ส่วนตอนที่สามซึ่งเป็นความคิดเห็นอย่างอิสระของครูนั้น ได้สรุปไว้เป็นหมวดหมู่เรียงลำดับตามความสำคัญ

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวแปร โดยใช้วิธีการทดสอบไคสแควร์ (Chi - Square)

สรุปผลการวิจัย

ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ก. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

1. หลักการ จุดหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร

ครูส่วนมากมีความคิดเห็นว่ หลักการ จุดหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร มีความชัดเจน ครูเข้าใจหลักสูตรที่พอสมควร มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และจุดประสงค์ทั่วไปของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ในคำอธิบายรายวิชาในระดับพอสมควร

2. เนื้อหาของหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง

ครูส่วนมากมีความคิดเห็นว่ เนื้อหาของหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรทุกกลุ่มประสบการณ์ มีความเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน และความมากมายของเนื้อหาเหมาะสมแล้ว

3. อัตราเวลาเรียน

ครูส่วนมากมีความคิดเห็นว่ อัตราเวลาเรียนมีความเหมาะสมกับเนื้อหา ครูประมาณร้อยละ 20 ที่มีความคิดเห็นว่ ควรเพิ่มอัตราเวลาเรียนในกลุ่มทักษะ ภาษาไทย และกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์

4. แนวการสอน/แผนการสอน

ครูส่วนมากมีความคิดเห็นว่ เรื่องแนวการสอน/แผนการสอนว่ มีเข้าใจเรื่องแนวการสอน/แผนการสอนพอสมควร ใช้เวลาในการทำแผนการสอนแต่ละแผนประมาณ 41 - 50 นาที เป็นเรื่องที่ทำความยุ่งยากและภาระพอสมควร หัวข้อที่มีปัญหาในการทำมากที่สุดคือ จุดประสงค์และสาระสำคัญ แต่การทำแนวการสอน/แผนการสอน ช่วยให้การเรียนดีขึ้น

5. การวัดผลและการประเมินผล

ครูส่วนมากมีความคิดเห็นว่ เกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลว่ มีความรู้และความเข้าใจในการวัดผลและการประเมินผลพอสมควร โดยใช้วิธีการประเมินและหลักเกณฑ์

พอสมควร ได้แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบตั้งแต่ต้นปีการศึกษา และได้เปรียบเทียบผลการประเมินกับปีก่อนในบางกลุ่มประสบการณ์

6. การนิเทศและติดตามผล

ครูส่วนมากมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศและติดตามผลว่าได้รับความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์และนักวิชาการพอสมควร ผู้บริหารและครูในโรงเรียนได้ช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น แต่ไม่ค่อยได้ประชุมปรึกษาหารือในระดับกลุ่มโรงเรียนอำเภอและจังหวัด ผู้บริหารและฝ่ายวิชาการกลุ่มศึกษานิเทศก์อำเภอ จังหวัด ได้ติดตามผลการเรียนการสอนพอสมควร และครูต้องการความช่วยเหลือในด้านการทำแนวการสอน/แผนการสอนมากที่สุด

ข. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

1. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูจำแนกตามประสบการณ์การสอน ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) แตกต่างกันในด้านต่อไปนี้

1.1 หลักการ จุดหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร

ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความชัดเจน ความเข้าใจ และมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

1.2 เนื้อหาของหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของเนื้อหา กับจุดหมายของหลักสูตร สอดคล้องกันทุกกลุ่มประสบการณ์ ส่วนในด้านความเหมาะสมของเนื้อหา กับความสามารถของผู้เรียน กลุ่มทักษะภาษาไทยครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง การพูด การอ่าน การเขียน กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง เวลา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ครูส่วนมากมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหา กับความสามารถของผู้เรียนสอดคล้องกัน กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยครูส่วนมากมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องงานเกษตร และงานประดิษฐ์ และงานช่าง/งานอื่น ด้านความยากน้อยของเนื้อหา กลุ่มทักษะภาษาไทย ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน

มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกเรื่อง กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องการลบ การวัดความยาว การทวง ส่วนเรื่องการบวก การชั่ง การเงิน ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันส่วนมากมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือหน่วยที่ 2 เรื่องชีวิตในบ้าน หน่วยที่ 3 เรื่องสิ่งที่อยู่รอบตัวเรา กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันส่วนมากมีความคิดเห็นสอดคล้องกันทุกหน่วย กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันเรื่องงานเกษตร

1.3 อัตราเวลาเรียน

ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 2 เรื่องชีวิตในบ้าน หน่วยที่ 4 เรื่องชาติไทย หน่วยที่ 5 เรื่องชาวเหตุการณ์และวันสำคัญ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในหน่วยที่ 4 เรื่องพัฒนาความสามารถของตนเอง หน่วยที่ 5 เรื่องครอบครัวมีความสุข หน่วยที่ 6 เรื่องโรงเรียนดีมีวินัย ส่วนหน่วยอื่น ๆ ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องงานบ้านและงานเกษตร

1.4 แนวการสอน/แผนการสอน

ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นเรื่องแนวการสอน/แผนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกด้าน

1.5 การวัดผลและการประเมินผล

ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องการแจ้งให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบถึง เกณฑ์

1.6 การนิเทศและติดตามผล

ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศและติดตามผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องผู้บริหารและครูในโรงเรียนได้ช่วยแก้

ปัญหา ความต้องการให้ช่วยเหลือในค่านาง ๆ มากที่สุด

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูจำแนกตามวุฒิ

2.1 หลักการ จุดหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร

ครูที่มีวุฒิต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการ จุดหมาย และโครงสร้างของหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในค่านความชัดเจน ส่วนในค่านความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ทั่วไปกับจุดประสงค์ในคำอธิบายรายวิชา ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 เนื้อหาของหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ครูที่มีวุฒิต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของ เนื้อหา กับจุดหมายของหลักสูตร คือ ค่านทักษะภาษาไทย และทักษะคณิตศาสตร์ ครูส่วนมากมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในค่านความเหมาะสมของ เนื้อหา กับความสามารถของผู้เรียน กลุ่มทักษะภาษาไทยครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องการเตรียมความพร้อม การฟัง กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องการเตรียมความพร้อม การลบ การเงิน และมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องการวัดความยาว และเวลา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในหน่วยที่ 3 เรื่องสิ่งที่อยู่รอบตัวเรา กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในหน่วยที่ 2 เรื่องใฝ่รู้ใฝ่เรียน หน่วยที่ 3 เรื่องสนุกกับจินตนาการ ส่วนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพครูส่วนมากมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในค่านความมากน้อยของเนื้อหา กลุ่มทักษะภาษาไทยครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องการฟัง กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องการเตรียมความพร้อม จำนวนและตัวเลข การบวก การลบ การวัดความยาว การชั่ง การตวง เวลา และมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องโจทย์ปัญหาเรขาคณิต กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ในหน่วยที่ 2 เรื่องชีวิตในบ้าน หน่วยที่ 3 เรื่องสิ่งที่อยู่รอบตัวเรา หน่วยที่ 5 เรื่องชาว
เหตุการณ์และวันสำคัญ ส่วนในหน่วยที่ 1 เรื่องสิ่งมีชีวิต ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในหน่วยที่ 2 เรื่องไปรู้ไปเรียน หน่วยที่ 3 เรื่องสนุกกับ
จินตนาการ หน่วยที่ 4 เรื่องพัฒนาความสามารถของตนเอง หน่วยที่ 5 เรื่องครอบครัวที่
มีสุข หน่วยที่ 6 เรื่องโรงเรียนที่มีวินัย ส่วนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพครูส่วนมากมีความ
คิดเห็นสอดคล้องกัน

2.3 อัตราเวลาเรียน

ครูที่มีวุฒิต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับ
เนื้อหาในกลุ่มทักษะภาษาไทย ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 ในหน่วยที่ 2 เรื่องชีวิตในบ้าน หน่วยที่ 3 เรื่องสิ่งที่อยู่รอบตัวเรา หน่วยที่ 5
เรื่องชาวเหตุการณ์และวันสำคัญ และครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 ในหน่วยที่ 1 เรื่องสิ่งมีชีวิต หน่วยที่ 4 เรื่องชาติไทย กลุ่มสร้างเสริมลักษณะ
นิสัยครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในหน่วยที่ 3 เรื่องสนุก
กับจินตนาการ และมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในหน่วยที่ 6
เรื่องโรงเรียนที่มีวินัย กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องงานบ้านและงานเกษตร

2.4 แนวการสอน/แผนการสอน

ครูที่มีวุฒิต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำแนวการสอน/แผนการสอนแตกต่างกัน
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องความเข้าใจในการทำ และหัวข้อที่มีปัญหาใน
การทำมากที่สุด ส่วนท่านอื่น ๆ ครูส่วนมากมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

2.5 การวัดผลและการประเมินผล

ครูที่มีวุฒิต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องความรู้ความเข้าใจ การสอนซ่อมเสริมและการ
เปรียบเทียบผลการประเมินกับปีก่อน

2.6 การนิเทศและติดตามผล

ครูที่มีวุฒิต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศและติดตามผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องผู้บริหารและครูในโรงเรียนได้ช่วยเหลือแก้ปัญหา การประชุมปรึกษาหารือ ความต้องการให้ช่วยเหลือ และครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์และนักวิชาการ

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูจำแนกตามการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ต่างกัน

3.1 หลักการ จุดหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร

ครูที่สอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการ จุดหมาย และโครงสร้างของหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่อง ความชัดเจน ความเหมาะสมกับวัย ส่วนในค่านิยมความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ทั่วไปของ มวลประสบการณ์ต่าง ๆ กับจุดประสงค์ในคำอธิบายรายวิชา ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 เนื้อหาของหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง

ครูที่สอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของเนื้อหากับจุดหมายของหลักสูตรในกลุ่มทักษะภาษาไทย ครูส่วนมากมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ครูมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ส่วนกลุ่มการงานและพหุวิชาครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องความเหมาะสมของเนื้อหาความสามารถของผู้เรียน ครูที่สอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ต่างกันมีความคิดเห็นในกลุ่มทักษะภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องการเตรียมความพร้อม ส่วนในเรื่องอื่นครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องการเตรียมความพร้อม จำนวนและตัวเลข การลบ กานการบวกครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ครูส่วนมากมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในหน่วยที่ 2 เรื่องไปรู้ไปเรียน และมีความคิดเห็นแตก

ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในหน่วยที่ 1 เรื่องมันใจในการเคลื่อนไหว หน่วยที่ 5 เรื่องครอบครัววิเศษ กลุ่มภาระงานและพื้นฐานอาชีพครูมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องงานบ้านและงานเกษตร ความความมากน้อย ของเนื้อหา ครูที่สอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความมากน้อย ของเนื้อหาในกลุ่มทักษะภาษาไทย ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องการเขียน และมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องการเตรียมความพร้อม กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องการวัดความยาว การทวง และมีความคิดเห็นแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องการเตรียมความพร้อม การลบ การเงิน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตครูส่วนมากมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ในหน่วยที่ 2 เรื่องชีวิตในบ้าน กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยครูมีความคิดเห็นสอดคล้อง กันทุกหน่วย กลุ่มภาระงานและพื้นฐานอาชีพครูส่วนมากมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

3.3 อัตราเวลาเรียน

ครูที่สอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตราเวลา เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในกลุ่มทักษะภาษาไทย ส่วนกลุ่ม ประสบการณ์ครูส่วนมากมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

3.4 แนวการสอน/แผนการสอน

ครูที่สอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวการสอน/ แผนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกด้าน

3.5 การวัดผลและการประเมินผล

ครูที่สอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดผล และการประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องความรู้ความ เข้าใจ การเปรียบเทียบผลการประเมินกับปีก่อน ส่วนในด้านการปฏิบัติตามระเบียบและการ สอนซ่อมเสริมครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.6 การนิเทศและติดตามผล

ครูที่สอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศ และติดตามผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องความช่วยเหลือจาก

ศึกษานิเทศก์และนักวิชาการ การประชุมปรึกษาหารือ การติดตามผลการเรียนการสอนของผูบริหาร และความต้องการให้ช่วยเหลือในทางต่าง ๆ

ค. ปัญหาที่ครูพบและให้ขอเสนอแนะอื่น ๆ ในการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

จากคำถามปลายเปิดในตอนที่ 3 ครูได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและขอเสนอแนะสรุปได้ดังนี้

1. การอบรมครู ครูได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและขอเสนอแนะให้เพิ่มระยะเวลาในการอบรมให้มากขึ้น โดยแจกคู่มือการอบรมให้ก่อน ในการอบรมให้ใช้เวลาในการฝึกทำแผนการสอนให้มากขึ้น จัดอบรมเพียงครั้งละ 1 ประสพการณ์ กลุ่มครูที่อบรมไม่ควรเกิน 100 คน ให้ผู้บริหารและครูชั้นอื่น ๆ เข้าอบรมพร้อมกัน เพื่อจะช่วยเหลือกันในโรงเรียน วิทยากรที่ให้การอบรมต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและใช้วิธีการสาธิตการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ ควรจัดอบรมครูในแต่ละอำเภอโดยให้ครูได้เบิกเบี้ยเลี้ยงต่าง ๆ ตามสิทธิ์ ควรจัดอบรมในระยะโรงเรียนเปิดภาคเรียน และไม่ควรมีกิจกรรมในตอนกลางคืน

2. การแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร ครูได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและขอเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตร โดยให้กระทรวงศึกษาธิการควรมีความพร้อมในทุกด้านก่อนการเปลี่ยนแปลงปรับปรุง ทั้งด้านหนังสือเรียนและสื่อการเรียนการสอนอื่น ๆ หลักสูตรควรแบ่งเป็นชั้น ๆ ไม่ควม ป.1 - 2, 3 - 4, 5 - 6 เพิ่มเวลาเรียนในกลุ่มทักษะภาษาไทยและคณิตศาสตร์ให้มากขึ้น เนื้อหาในแต่ละหน่วยย่อยของทุกกลุ่มประสบการณ์ต้องให้สัมพันธ์กัน และให้ครูผู้สอนของแต่ละจังหวัดร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร

3. การทำแนวการสอน/แผนการสอน ครูได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและขอเสนอแนะในการทำแนวการสอน/แผนการสอน ว่าให้จัดทำแผนการสอนหรือคู่มือให้ครูเหมือนหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ไม่ให้ครูต้องทำด้วยตนเองเพราะเสียเวลา ควรได้ใช้เวลาไปใช้เกี่ยวกับการเรียนการสอนด้านอื่น ๆ และครูเองก็ขาดความรู้ความชำนาญในการทำ ทำแล้วไม่ทราบผิดหรือถูก ครูมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อหลักสูตรฉบับนี้ปรับปรุงมากเนื่องจากเรื่องแผนการสอน/แนวการสอน

4. การวัดผลและการประเมินผล ครูได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและขอเสนอแนะในการวัดผลและประเมินผลว่า ไม่อาจวัดและประเมินทุกรายจุดประสงค์ได้เพราะมากเกินไป

ไปไม่สามารถสอนได้ทัน ควรจัดให้มีการอบรมเรื่องการวัดผลและการประเมินผลโดยเฉพาะ เพราะยังไม่ค่อยเข้าใจ การสร้างแบบทดสอบจึงมุ่งวัดความจำ อำเภอ จังหวัด ควรสร้างแบบทดสอบให้

5. การนิเทศและติดตามผล ครูได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการนิเทศและติดตามผลว่า ควรนิเทศอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ผู้นิเทศควรมีความรู้อย่างแท้จริงให้คำปรึกษาได้ไม่ใช่อยึดจับผิด มีกำหนดการนิเทศอย่างชัดเจน และศึกษานิเทศควรทำหน้าที่นิเทศอย่างเต็มที่แทนการไปทำหน้าที่ค้ำชกการ

การอภิปรายผล

ขอเสนอผลการอภิปรายตามลำดับดังนี้

ก. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

1. จุดหมาย หลักการ และโครงสร้างของหลักสูตร

จากการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่าครูส่วนมากมีความคิดเห็นว่าหลักการ จุดหมายและโครงสร้างของหลักสูตรมีความชัดเจนเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ทั่วไปของกลุ่มเนื้อหาต่าง ๆ กับจุดประสงค์ในคำอธิบายรายวิชาและครูมีความเข้าใจดีพอสมควร มีครูที่เห็นว่าไม่ชัดเจนเลยจำนวน 19 คน ในจำนวนนี้เป็นครูที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี จำนวน 9 คน 6 - 10 ปี จำนวน 2 คน 11 - 15 ปี จำนวน 6 คน มากกว่า 15 ปี จำนวน 2 คน ถ้าพิจารณาตามวุฒิพบว่า เป็นครูที่วุฒิต่ำกว่า ป.กศ. 4 คน ป.กศ.สูง 4 คน ปริญญาตรีถึง 11 คน ส่วนวุฒิ ป.กศ. ไม่มี และเมื่อพิจารณาตามการสอน โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ เป็นครูที่เน้นกระบวนการเรียนรู้นาน 8 คน เน้นกระบวนการเรียนรู้พอสมควร 11 คน ในด้านความเข้าใจมีครูที่ไม่ค่อยเข้าใจจำนวนถึง 56 คน แยกเป็นครูที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี 33 คน 6 - 10 ปี 11 คน 11 - 15 ปี 7 คน และมากกว่า 15 ปี จำนวน 5 คน แสดงให้เห็นว่าประสบการณ์การสอนมีผลต่อความเข้าใจ คือครูที่มีประสบการณ์การสอนมากมีความเข้าใจต่อหลักสูตรมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า ถ้าพิจารณาในค่านวฒิปพบว่าครูที่ไม่ค่อยเข้าใจเป็นครูปริญญาตรีถึง 40 คน ป.กศ.สูง 12 คน ต่ำกว่า ป.กศ. 4 คน ไม่มีครู ป.กศ. เลย จึงน่าจะก่อให้เกิดความรูความเข้าใจต่อหลักสูตรแก่ครูโดยเพิ่มเวลาในการอบรมให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของครูอยู่แล้ว

หรืออาจจะเป็นจากสาเหตุการเขียนหลักสูตร ครูมีความเคยชินอยู่กับวิธีการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ซึ่งได้แยกจุดประสงค์การเรียนรู้ ความคิดรวบยอด/หลักการ เนื้อหา ออกจากกันอย่างชัดเจน เรื่องจุดประสงค์การเรียนรู้และสาระสำคัญของหลักสูตรฉบับปรับปรุง เป็นปัญหาที่สาคูของครูจากการวิจัยครั้งนี้ และจุดประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ได้เขียนเป็นลักษณะจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมอย่างชัดเจนซึ่งง่ายต่อการใช้ ส่วนงานเนื้อหาได้อธิบายให้หัวข้อและรายละเอียดชัดเจน แต่หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุงใช้วิธีเขียนรวมกันทั้งหมด คือ คำอธิบายรายวิชาซึ่งเขียนอย่างสั้น ๆ แต่ประกอบด้วยเนื้อหาและกิจกรรม และจุดประสงค์การเรียนรู้ซึ่งต้องนำมาแยกแล้ว สร้างขึ้นใหม่จนกลายเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมด้วยตนเองในแผนการสอน ดังนั้นการเพิ่มเวลาในการอบรมการใช้หลักสูตรก็ การคัดเลือกวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงในการอบรมก็ และการสร้างสื่อเกี่ยวกับหลักสูตรที่ชัดเจน เข้าใจง่ายก็ ล้วนเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่ควรกระทำอย่างเร่งด่วน เพราะการที่ครูไม่ค่อยเข้าใจหลักสูตร แม้จะมีจำนวนไม่มากนักก็ตาม แต่เป็นเรื่องน่าเป็นห่วง เพราะหลักสูตรคือหัวใจของการจัดการเรียน การสอนในโรงเรียนที่ครูต้องเข้าใจอย่างชัดเจนเป็นอันดับแรก มิฉะนั้นการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรซึ่งเป็น เรื่องยากอยู่แล้วจะล้มเหลวอย่างน่าเสียดาย ทั้งความก้าวหน้าทางการศึกษา ของชาติ เวลา และงบประมาณ

2. เนื้อหาของหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง

ครูส่วนมากมีความเห็นว่า เนื้อหาของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรพอสมควร เนื้อหาของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์มีความสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรมากที่สุด เนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยมีความสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรน้อยที่สุด แต่ในระดับความสอดคล้องพอสมควร กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมีความสอดคล้อง สูงสุด กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์มีความสอดคล้องน้อยที่สุด ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่าครูที่มี ประสบการณ์การสอนต่างกัน มีวุฒิต่างกัน และสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ต่างกัน ยอมรับ ในความสอดคล้องของเนื้อหากับจุดหมายของหลักสูตรในระดับพอสมควรใกล้เคียงกัน ด้าน ความเหมาะสมของเนื้อหาความสามารถของผู้เรียน กลุ่มทักษะภาษาไทยมีความเหมาะสม มากที่สุด ซึ่งตรงกับจุดประสงค์ของหลักสูตร เพราะกลุ่มทักษะภาษาไทยถือว่าเป็นวิชาที่สำคัญ เป็นอันดับแรก เนื่องจากต้องใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนกลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ ถ้านักเรียนมี ความสามารถทางภาษาไทยก็จะสามารถเรียนวิชาอื่น ๆ ได้ดีกว่า ทางด้านทักษะคณิตศาสตร์

ในด้านการเตรียมความพร้อม จำนวนและตัวเลข คุรมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมใน
ระดับสูงเช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นเรื่องที่ดีเป็นอย่างยิ่ง เพราะทั้ง 2 อย่างนี้เป็นพื้นฐานของ
การเรียนคณิตศาสตร์เรื่องอื่น ๆ เรื่องการเงินเป็นเรื่องที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุดทั้งนี้อาจ
จะเนื่องมาจากเหรียญต่าง ๆ ที่มีค่าต่ำกว่า 1 บาท หายากและเกือบจะไม่ได้ใช้จ่ายในชีวิต
ประจำวัน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 2 ว่าด้วยเรื่องชีวิตในบ้านเป็นหน่วยที่
เหมาะสมที่สุด นับเป็นสิ่งที่น่าสนใจ เพราะสภาพสังคมในปัจจุบันความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก
ภายในบ้านน้อยลง เพราะภาวะทางเศรษฐกิจบีบบังคับ ตลอดจนการดำรงชีวิตแบบครอบครัว
ไทย การผูกพันในวงศ์ญาติกลดน้อยลงเรื่อย ๆ โดยเฉพาะในสังคมเมืองและการปฏิบัติ
คนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว เพราะการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวซึ่งเป็นหน่วยย่อย จะ
เป็นการฝึกการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม นั่นคือความเป็นพลเมืองดีของชาติ ส่วนหน่วยอื่น ๆ
คุรมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับสูงใกล้เคียงกัน กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย
หน่วยที่ครเห็นว่ามีเหมาะสมมากที่สุดคือหน่วยที่ว่าด้วยโรงเรียนคิมวีนัย รองลงไปคือ
หน่วยที่ว่าด้วยครอบครัวคิมสุข ซึ่งทั้งสองหน่วยหลักสูตรระบุให้ใช้จริยศึกษาเป็นแกน ซึ่งเป็น
เรื่องที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมเป็นอย่างดี เนื่องจากสังคมเห็นว่าคุณธรรม
จริยธรรมของคนในสังคมเสื่อมลงไปอย่างน่าวิตก กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพคุรมีความคิด
เห็นว่ามีเหมาะสมใกล้เคียงกันทั้ง 3 เรื่อง คือร้อยละ 87 ซึ่งนับว่าค่อนข้างสูง ซึ่งเป็น
เรื่องที่น่าสนใจเพราะหลักสูตรมีจุดประสงค์จะสร้างผู้เรียนใหม่คุณสมบัติ 4 ประการ คือ ทำ
งานเป็น นิสัยรักการทำงาน มีการปรับปรุงงานอยู่เสมอ และเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ
อย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านความมากน้อยของเนื้อหาคุรมีความคิดเห็นว่าเหมาะสมค่อนข้างสูง
ในทุกกลุ่มประสบการณ์ เรื่องการบวกในกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์มีความเหมาะสมสูงสุดถึงร้อยละ
94.53 ทั้งนี้เนื่องจากเป็นเรื่องที่ใช้ในชีวิตประจำวันมาก ในด้านเนื้อหาของหลักสูตร
จึงสรุปได้ว่ามีความเหมาะสมในทุกด้าน คือ ด้านความสอดคล้องกับหลักสูตร ด้านความเหมาะ
สมกับความสามารถของผู้เรียน และด้านความมากน้อยของเนื้อหา นั่นคือความสำเร็จของ
หลักสูตร เพราะถ้าพูดถึงหลักสูตรแล้ว เราจะคิดถึงเนื้อหาเป็นอันดับแรก

3. อัตราเวลาเรียน

คุรมีความคิดเห็นในเรื่องการเพิ่มเวลาเรียนในกลุ่มวิชาทักษะภาษาไทย และ
ทักษะคณิตศาสตร์สูงสุด กล่าวคือต้องการให้เพิ่มเวลาเรียนในกลุ่มทักษะภาษาไทยถึงร้อยละ
38.22 และในกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ถึงร้อยละ 44.99 ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นข้างต้น

กล่าวคือ กลุ่มวิชาทักษะทั้ง 2 กลุ่มนี้เป็นกลุ่มวิชาที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนกลุ่มประสบการณ์อื่นและเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินชีวิต ซึ่งเมื่อครุมีความคิดเห็นในส่วนของเนื้อหาว่า มีความเหมาะสมแล้ว จึงไม่ควรตัดส่วนที่เป็นเนื้อหาออก แต่ควรที่จะเพิ่ม เวลา เรียนให้มากขึ้น เพื่อจะได้ออกมาพร้อมกับเนื้อหา แต่ในระยะที่ยังไม่ได้เปลี่ยนแปลงแก้ไขครูก็สามารถที่จะสอนเพิ่มเติมในลักษณะของการสอนซ่อมเสริม หรือให้งาน แบบฝึกหัด ที่นักเรียนสามารถปฏิบัติเองได้เป็นการบ้านเพิ่มขึ้น ส่วนในกลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ ครูส่วนมากมีความคิดเห็นว่า เวลาเรียนเหมาะสมแล้วในระดับค่อนข้างสูง มีความคิดเห็นว่าควรเพิ่ม เวลา เรียนให้มากขึ้น เพียงเล็กน้อย ในขณะที่ครูส่วนมากมีความเห็นในเรื่องของการลด เวลา เรียนลงในทุกกลุ่มประสบการณ์น้อยมาก จึงไม่มีวิธีการใดนอกจากการเพิ่มจำนวนชั่วโมงในรอบปีให้มากขึ้นจากเดิมปีละ 1,000 ชั่วโมง (200 วัน) เพราะเมื่อคิดจำนวนวันที่เรียนในแต่ละปีแล้วเพียงร้อยละ 54.79 ซึ่งนับว่าน้อยมาก เวลาที่ปีภาคเรียนนักเรียนวัย 7 - 8 ขวบ ก็คงจะได้ช่วยเหลืองานทางครอบครัวได้ไม่มากนัก ซึ่งเป็นเรื่องที่กระทรวงศึกษาธิการน่าจะให้ความสนใจขึ้นมาพิจารณา โดยพึงตระหนักว่าวัยนี้เป็นวัยของการศึกษาเล่าเรียน

4. แนวการสอน/แผนการสอน

ครูส่วนมากมีความคิดเห็นในเรื่องแนวการสอน/แผนการสอนในแง่ของการเพิ่มภาระให้แก่ครูถึงร้อยละ 96.58 ไม่มีครูที่คิดเห็นว่า แนวการสอน/แผนการสอน เพิ่มภาระให้แก่น้อยเลย จากแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ครูจะนำเอาเรื่องแนวการสอน/แผนการสอนมากล่าวถึงแทบทุกเรื่องที่ได้แสดงความคิดเห็น ทั้ง ๆ ที่เมื่อสอบถามในเรื่องนี้แล้วแสดงให้เห็นว่าครูมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เนื่องจากแนวการสอน/แผนการสอน เพราะคิดว่าชั่วโมงสอนมากอยู่แล้ว การตรวจแบบฝึกหัดก็เป็นเรื่องสำคัญมาก หน้าที่ด้านต่าง ๆ อีกรอบด้าน การต้องมาทำแนวการสอน/แผนการสอน ซึ่งเฉลี่ยแล้วใช้เวลาแผนละ 30 นาที จึงเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ครูเป็นอย่างมากในขณะที่ไม่ค่อยเข้าใจและขาดความชำนาญในการทำ ในขณะที่ครูยอมรับว่าการทำแนวการสอน/แผนการสอนมีผลให้การเรียนการสอนดีขึ้นถึงร้อยละ 59.38 ซึ่งเรื่องแนวการสอน/แผนการสอน มีปัญหามากแก่กระทั่งนักศึกษาฝึกสอน ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องสำคัญที่สุดในการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ภาคเรียน ความเป็นจริงแล้วการทำแนวการสอน/แผนการสอนถือเป็นหน้าที่ครูทุกคนต้องปฏิบัติ แต่เนื่องจากพลอยพละละเลยของผู้นี้จึงถูกละเลย การเริ่มต้นเอาจริงเอาจังกันใหม่จึงกลายเป็นปัญหาใหญ่ในที่สุดจึงต้องทำร่วมกันในระดับ

อำเภอแทบทุกอำเภอในจังหวัดสงขลา สตูล และพัทลุง ซึ่งก็คงคิดว่าไม่ได้แก้ปัญหาอะไรเลย

5. การวัดและการประเมินผลการเรียน

ในด้านความเข้าใจการวัดและการประเมินผลการเรียน มีครูที่ไม่ค่อยเข้าใจถึงร้อยละ 10.58 ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วง เพราะกระบวนการเรียนการสอนจะบรรลุตามวัตถุประสงค์ใดนั้นต้องประกอบด้วยการวัดและการประเมินผล เมื่อพิจารณาตามประสพการณ์การสอนมีครูที่ไม่ค่อยเข้าใจ 11 คน เป็นครูที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี และครูที่มีวุฒิปริญญาตรีถึง 18 คน แต่มีครูที่มีวุฒิต่ำกว่า ป.กศ. เพียง 1 คน เมื่อพิจารณาจากครูที่สอนโดยเนนกระบวนการเรียนรู เป็นครูที่สอนโดยเนนกระบวนการเรียนรูพอสมควรถึง 25 คน ทั้ง ๆ ที่ในเรื่องการวัดการประเมินผลการเรียนได้ชี้แจงไว้ทั้งในคู่มืออบรมครูใน ป.01/1 และ ป.02/1 ละเอียดยพอสมควร และจากการพูดคุยกับครูผู้สอนมักจะพบว่าครูยังเข้าใจว่าการวัดและการประเมินผลเป็นคำ ๆ เดียวกัน กระทำพร้อมกันในปลายภาคเรียน ควบการทำแบบทดสอบเพื่อมันท์กผลลงใน ป.02 จึงมักจะได้ยินคำว่า สอนไม่ทัน วัดได้ไม่ครบทุกจุดประสงค์ จุดประสงค์มากเกินไปจึงเป็นเรื่องที่น่าวิตกที่ต้องรีบแก้ไขโดยเร่งด่วน ในด้านการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ คือ การประเมินผลก่อนเรียน การประเมินผลระหว่างภาค เป็นการวัดตามจุดประสงค์ ถ้านักเรียนคนใดไม่มีความรู้ความสามารถตามจุดประสงค์ของจัดให้มีการสอนซ่อมเสริม และการประเมินผลปลายภาคให้เลือกประเมินเฉพาะจุดประสงค์ที่สำคัญโดยให้ครอบคลุมทั้งด้าน พุทธิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และด้านกระบวนการ มีครูที่ปฏิบัติบ้างร้อยละ 14.34 และไม่คอยใดสอนซ่อมเสริมร้อยละ 4.78 พร้อมทั้งไม่ค่อยได้แจ้งให้นักเรียนและผู้ปกครองได้ทราบถึงเกณฑ์ขั้นต่ำและช่วงระดับคะแนนต่าง ๆ ให้ได้ทราบตั้งแต่ต้นปีการศึกษาถึงร้อยละ 15.26 โดยให้เหตุผลว่าแจ้งไปก็เท่านั้น นักเรียนยังเล็กไม่รู้เรื่อง ผู้ปกครองก็ไม่ค่อยเอาใจใส่กับลูกเป็นเรื่องของครู ทั้ง ๆ ที่ใน ป.01/1 เป็นข้อความที่แจ้งใหญ่ปกครองทราบโดยเฉพาะ จึงเป็นหน้าที่ของครูโดยตรงที่ของปฏิบัติ การรู้เรื่องหรือไม่รู้เรื่องนั้นครูต้องหาวิธีการแก้ไข ซึ่งคงทำได้ไม่ยาก ในด้านการเปรียบเทียบผลการประเมินใหม่ก่อน เพื่อความก้าวหน้าหาทางปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ มีครูไม่ได้เปรียบเทียบเลยถึงร้อยละ 16.38 ซึ่งอาจจะเป็นเพราะครูไม่ทราบหรือไม่รู้วิธีการปฏิบัติว่าจะทำอย่างไร จึงเป็นข้อน่าสังเกตุว่าในเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียน ประสบการณ์การสอนของครูก็คือ วุฒิของครูก็คือ การสอนโดยเนนกระบวนการเรียนรูก็ไม่มีผลแตกต่างกัน จึงน่าจะไคพิจารณาต่อไปว่าในการอบรมครูเรื่องแนวการใ้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง

พ.ศ. 2533) วิทยากรได้ให้ความรู้แก่ครูจนครูเข้าใจในเรื่องนี้หรือไม่ และครูเองได้ศึกษาคู่มือครูโดยละเอียดจนปฏิบัติได้ถูกต้องหรือไม่ จึงจำเป็นต้องหาทางแก้ไขโดยด่วน เพราะมีผลต่อการใช้หลักสูตรอย่างกว้างขวาง

6. การนิเทศและติดตามผล

การนิเทศและติดตามผลเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการปรับปรุงหลักสูตร เพราะครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ มาก เนื่องจากระยะเวลาในการอบรมน้อย ทั้งนี้การนิเทศและติดตามผลจะช่วยเหลือครูในปัญหาต่าง ๆ ใ้ได้อย่างทันเวลาที่ เพราะมีจำนวนครูถึงร้อยละ 24.23 ที่ไม่ค่อยได้รับความช่วยเหลือ และไม่ได้รับความช่วยเหลือเลยร้อยละ 4.09 ปัญหาต่าง ๆ จึงเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง เมื่อเกิดปัญหาขึ้นผู้บริหารและครูในโรงเรียนก็ไม่ช่วยกันแก้ปัญหา มีครูถึงร้อยละ 30.37 ที่ไม่ค่อยได้รับการช่วยเหลือแก้ปัญหา และครูร้อยละ 6.14 ที่ไม่ได้รับการช่วยเหลือเลย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะผู้บริหารและครูในโรงเรียนไม่ได้รับการอบรม คงมีแค่ครูชั้น ป.2 เท่านั้นที่เข้าอบรมการใช้หลักสูตรพร้อมกัน การช่วยเหลือแก้ปัญหาจึงทำได้ในวงจำกัด ซึ่งควรจะได้จัดประชุมปรึกษาหารือหาทางแก้ไขในระดับกลุ่มโรงเรียน หรืออำเภอในวันเสาร์ - อาทิตย์ เพื่อจะได้ไม่เสียเวลาเรียน แต่ผลจากการวิจัยยังพบต่อไปว่า ไม่ค่อยได้มีประชุมปรึกษาหารือถึงร้อยละ 72.70 และไม่ได้ประชุมเลยร้อยละ 6.14 นั่นคือปัญหาต่าง ๆ ยังคงเป็นปัญหามาตลอด 1 ภาคเรียน เพราะการติดตามผลการเรียนการสอนของผู้เกี่ยวข้องไม่ค่อยได้ติดตามถึงร้อยละ 54.27 และไม่คอยได้ติดตามผลเลยร้อยละ 1.70 ในขณะที่ครูผู้สอนต้องการให้ช่วยเหลือในเรื่องการเรียนการสอนในทุกด้าน ทางด้านการทำแนวการสอนสูงสุดถึงร้อยละ 48.80 รองลงมาคือด้านการวัดผลและประเมินผลถึงร้อยละ 24.92 ซึ่งเป็นปัญหาคงกล่าวมาแล้วในเรื่องการทำแนวการสอน/แผนการสอน และการวัดผล ความช่วยเหลือที่ครูต้องการอันดับต่อมาคือด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร้อยละ 14.33 เนื่องจากครูขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ จึงยังคงสอนโดยการบอกเนื้อหาและท่องจำเพื่อสอบ และความช่วยเหลืออันดับสุดท้ายที่ครูต้องการคือเรื่องสื่อการเรียนการสอนร้อยละ 11.95 ที่เป็นปัญหาที่สุดคือกลุ่มทักษะภาษาไทย เพราะให้ใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุงใหม่การศึกษา 2534 แต่หนังสือเรียนและคู่มือครูจะประกาศใช้ใหม่การศึกษา 2535 ครูจึงใช้หนังสือเรียนและคู่มือครูเดิมเดิม การปรับปรุงต่าง ๆ ที่หลักสูตรฉบับปรับปรุงต้องการจึงไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ ปัญหานี้เกิดขึ้นจากสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติไม่ยอมรับหนังสือเรียน "รถไฟ" ที่กรมวิชาการทำขึ้นเพื่อใช้กับ

หลักสูตรฉบับปรับปรุง ซึ่งคงยอมรับไต่ถามเพราะคำแรกที่นักเรียนเรียนในกลุ่มทักษะภาษาไทย คือคำว่า "รถไฟ" ซึ่งเป็นทั้งสระลครูปและตัวสะกดในแม่ กก ที่ไม่ใช่ ค สะกด ตัวต่อมาใน บทเดียวกันคือ "ขึ้น" ซึ่งเป็นคำที่ประสมครบ 4 ส่วน คือ สระ พยัญชนะ ตัวสะกด วรรณยุกต์ จากการที่ผู้วิจัยได้เข้าร่วมสัมมนา เรื่องหนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่โรงแรม รอยัลริเวอร์ระหว่างวันที่ 16 - 17 กันยายน 2534 ได้รับทราบจากกรมวิชาการว่า สำนักงาน การประถมศึกษาแห่งชาติได้ยอมรับหนังสือเรียนภาษาไทยแล้วโดยมีการแก้ไขปรับปรุง จาก การศึกษาพบว่าได้แก้ไขส่วนที่บกพร่องมากไปบางส่วน เช่น นำคำว่า "ขึ้น" จากบทที่ 1 ไปไว้ ในบทที่ 2 เป็นต้น และเรื่องหนังสือเรียนภาษาไทยคงมีปัญหาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ต่อไป เพราะจากการศึกษาพบข้อผิดพลาดบกพร่องมากมายทั้งสะกดการันต์ ภาพ การใช้คำ การสร้างเรื่อง ความยากง่าย

ในด้านการนิเทศและติดตามผลจึงจำเป็นต้องกระทำอย่างเร่งด่วนและต่อเนื่อง มิฉะนั้นแล้วความมุ่งหวังที่จะเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรคงไม่ประสบผลตามความมุ่งหมาย เนื่องจากปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว

ข. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของครูตามประสบการณ์การสอน วิชา และการสอนโดยเน้น กระบวนการเรียนรู้ ปรากฏว่าครูแสดงความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูจำแนกตามประสบการณ์การสอน จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ประสบการณ์การสอนต่างกันพบว่า ครูมีความคิดเห็นสอดคล้องกับสมมติฐานในเรื่องต่อไปนี้

1.1 ความชัดเจนของหลักการ จุดหมายและโครงสร้างของหลักสูตร

1.2 ความเข้าใจในหลักการ จุดหมายและโครงสร้างของหลักสูตร

1.3 ความเหมาะสมของหลักสูตรกับวัยของผู้เรียน

1.4 ความเหมาะสมของเนื้อหาความสามารถของนักเรียนกลุ่มทักษะ

ภาษาไทยเรื่องการพูด

1.5 ความเหมาะสมของเนื้อหาความสามารถของนักเรียนกลุ่มทักษะ

ภาษาไทยเรื่องการอ่าน

1.6 ความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถของนักเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทย เรื่องการเขียน

1.7 ความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถของนักเรียนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เรื่องงานเกษตร

1.8 ความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถของนักเรียนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เรื่องงานประดิษฐ์และงานช่าง/งานอื่น

1.9 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มทักษะภาษาไทย เรื่องการเตรียมความพร้อม

1.10 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มทักษะภาษาไทย เรื่องการฟัง

1.11 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มทักษะภาษาไทย เรื่องการพูด

1.12 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มทักษะภาษาไทย เรื่องการอ่าน

1.13 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มทักษะภาษาไทย เรื่องการเขียน

1.14 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก

1.15 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการลบ

1.16 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการวัดความยาว

1.17 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการชั่ง

1.18 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการทวง

1.19 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการเงิน

1.20 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องชีวิต

ในวัย

1.21 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องสิ่งที่

อยู่รอบตัวเรา

1.22 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เรื่องงานเกษตร

1.23 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เรื่องงานประดิษฐ์และงานช่าง/งานอื่น

1.24 การเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องชีวิตในวัย

1.25 การเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิตในเรื่องชาติไทย

1.26 การเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต เรื่องชาวเหตุการณ์และวันสำคัญ

1.27 การเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริม
ลักษณะนิสัย เรื่องมั่นใจในการเคลื่อนไหว

1.28 การเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริม
ลักษณะนิสัย เรื่องใฝ่รู้ใฝ่เรียน

1.29 การเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริม
ลักษณะนิสัย เรื่องสนุกกับจินตนาการ

1.30 การเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริม
ลักษณะนิสัย เรื่องพัฒนาความสามารถของตนเอง

1.31 การเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริม
ลักษณะนิสัย เรื่องครอบครัวที่มีสุข

1.32 การเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริม
ลักษณะนิสัย เรื่องโรงเรียนที่มีวินัย

1.33 การเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มการงาน
และพื้นฐานอาชีพ เรื่องงานมาน

1.34 การเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มการงาน
และพื้นฐานอาชีพ เรื่องงานเกษตร

1.35 การทำแนวการสอน/แผนการสอน คำนึงการทำควมลำบากและเพิ่มภาระ

1.36 ครูมีความเข้าใจในการทำแนวการสอน/แผนการสอน

1.37 การทำแนวการสอนแผนการสอน มีผลต่อการเรียนการสอน

1.38 หัวข้อที่มีปัญหาในการทำแนวการสอน/แผนการสอน

1.39 เวลาที่ใช้ในการทำแนวการสอน/แผนการสอน

1.40 การแจ้งให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบถึงเกณฑ์

1.41 การนิเทศและติดตามผลคานผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่ช่วยแก้ปัญหา

1.42 การนิเทศและติดตามผลกานความคองการใหชวยเหลือ

สวนเรื่องอื่น ๆ นั้นครุมมีความคึกเห็นสอกคลองกัน

2. การเปรียบเทียบความคึกเห็นของครุจําแนกตามวุฒิ

จากผลการเปรียบเทียบความคึกเห็นของครุที่มีวุฒิต่างกันพบวาครุมมีความคึกเห็นสอกคลองกับสมมติฐานในเรื่องตอไปนี้

2.1 ความช้กเจนเกี่ยวกับหลักการ จุกหมาย โครงสร้างของหลักสูตร

2.2 ความเหมาะสมกับวัยของผูเรียน

2.3 ความสอกคลองระหวางจุกประสงคทั่วไปของมวลประสภารนตาง ๆ

กับจุกประสงคในคําอธิบายรายวิชา

2.4 ความสอกคลองของเนื้อหาเกี่ยวกับจุกหมายของหลักสูตรในกลุ่มสร้างเสริม

ประสภารนชีวิต

2.5 ความสอกคลองของเนื้อหาเกี่ยวกับจุกหมายของหลักสูตรในกลุ่มการงาน

และพนฐานอาชีพ

2.6 ความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถของผูเรียนของกลุ่มทักษะ

ภาษาไทย เรื่องการเตรียมความพรอม

2.7 ความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถของผูเรียนของกลุ่มทักษะ

ภาษาไทย เรื่องการฟัง

2.8 ความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถของผูเรียนของกลุ่มทักษะ

คณิตศาสตร์ เรื่องการเตรียมความพรอม

2.9 ความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถของผูเรียนของกลุ่มทักษะ

คณิตศาสตร์ เรื่องการลบ

2.10 ความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถของผูเรียนของกลุ่มทักษะ

คณิตศาสตร์ เรื่องการวัดความยาว

2.11 ความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถของผูเรียนของกลุ่มทักษะ

คณิตศาสตร์ เรื่องการเงิน

2.12 ความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถของผูเรียนของกลุ่มทักษะ

คณิตศาสตร์ เรื่องเวลา

2.13 ความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถของผู้เรียนของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องสิ่งที่อยู่รอบตัวเรา

2.14 ความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถของผู้เรียนของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย เรื่องใฝ่รู้ใฝ่เรียน

2.15 ความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถของผู้เรียนของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย เรื่องสนุกกับจินตนาการ

2.16 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มทักษะภาษาไทย เรื่องการฟัง

2.17 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการเตรียม

ความพร้อม

2.18 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องจำนวนและตัวเลข

2.19 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก

2.20 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการลบ

2.21 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการวัดความยาว

2.22 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการชั่ง

2.23 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการทวง

2.24 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องเวลา

2.25 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องโจทย์ปัญหาหระคน

2.26 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องสิ่งมีชีวิต

2.27 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องชีวิตในบ้าน

2.28 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องสิ่งที่อยู่

รอบตัวเรา

2.29 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องชาว

เหตุการณ์และวันสำคัญ

2.30 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย เรื่องใฝ่รู้ใฝ่เรียน

2.31 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย เรื่องสนุกกับ

จินตนาการ

2.32 ความมากน้อยของเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย เรื่องพัฒนา

ความสามารถของตนเอง

- 2.33 ความมากมายของเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย เรื่องครอบครัวที่มีสุข
- 2.34 ความมากมายของเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย เรื่องโรงเรียนที่มีวินัย
- 2.35 การเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มทักษะภาษาไทย
- 2.36 การเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์
- 2.37 การเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริม

ประสบการณ์ชีวิต เรื่องสิ่งมีชีวิต

- 2.38 การเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริม

ประสบการณ์ชีวิต เรื่องชีวิตในบ้าน

- 2.39 การเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริม

ประสบการณ์ชีวิต เรื่องสิ่งที่อยู่รอบตัวเรา

- 2.40 การเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริม

ประสบการณ์ชีวิต เรื่องชาติไทย

- 2.41 การเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริม

ประสบการณ์ชีวิต เรื่องชาวเหตุการณ์และวันสำคัญ

- 2.42 การเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริม

ลักษณะนิสัย เรื่องสนุกกับจินตนาการ

- 2.43 การเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริม

ลักษณะนิสัย เรื่องโรงเรียนที่มีวินัย

- 2.44 การเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มการงาน

และพื้นฐานอาชีพ เรื่องงานบ้าน

- 2.45 การเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มการงาน

และพื้นฐานอาชีพ เรื่องงานเกษตร

- 2.46 ความเข้าใจในการทำแนวการสอน/แผนการสอน

- 2.47 ความรู้ความเข้าใจในการวัดผลและประเมินผล

- 2.48 การสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์

- 2.49 การแจ้งให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบถึงเกณฑ์

- 2.50 การเปรียบเทียบผลการประเมินกับปีก่อน

- 2.51 ความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์และนักวิชาการในการนิเทศและติดตามผล

2.52 ผู้บริหารและครูในโรงเรียนได้ช่วยแก้ปัญหา

2.53 การประชุมปรึกษาหารือในระดับกลุ่มโรงเรียน อำเภอ และจังหวัด

2.54 ความต้องการให้ช่วยเหลือด้านต่าง ๆ

ส่วนเรื่องอื่น ๆ นั้นครูมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่สอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่สอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ ต่างกันมีความคิดเห็นสอดคล้องกับสมมติฐานในเรื่องต่อไปนี้

3.1 ความชัดเจนของหลักการ จุดหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร

3.2 หลักสูตรมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

3.3 หลักสูตรมีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ทั่วไปของมวลประสบการณ์ต่าง ๆ กับจุดประสงค์ในคำอธิบายรายวิชา

3.4 ความสอดคล้องของเนื้อหากับจุดหมายของหลักสูตรของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์

3.5 ความสอดคล้องของเนื้อหากับจุดหมายของหลักสูตรของกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ

3.6 ความเหมาะสมของเนื้อหากับความสามารถของผู้เรียนของกลุ่มทักษะภาษาไทย เรื่องการเตรียมความพร้อม

3.7 ความเหมาะสมของเนื้อหากับความสามารถของผู้เรียนของกลุ่มทักษะภาษาไทย เรื่องการฟัง

3.8 ความเหมาะสมของเนื้อหากับความสามารถของผู้เรียนของกลุ่มทักษะภาษาไทย เรื่องการพูด

3.9 ความเหมาะสมของเนื้อหากับความสามารถของผู้เรียนของกลุ่มทักษะภาษาไทย เรื่องการอ่าน

3.10 ความเหมาะสมของเนื้อหากับความสามารถของผู้เรียนของกลุ่มทักษะภาษาไทย เรื่องการเขียน

3.11 ความเหมาะสมของเนื้อหากับความสามารถของผู้เรียนของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการเตรียมความพร้อม

3.12 ความเหมาะสมของเนื้อหากับความสามารถของผู้เรียนของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องจำนวนและตัวเลข

- 3.13 ความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถของผู้เรียนของกลุ่มทักษะ
คณิตศาสตร์ เรื่องการบวก
- 3.14 ความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถของผู้เรียนของกลุ่มทักษะ
คณิตศาสตร์ เรื่องการลบ
- 3.15 ความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถของผู้เรียนของกลุ่มสร้าง
เสริมลักษณะนิสัย เรื่องมั่นใจในการเคลื่อนไหว
- 3.16 ความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถของผู้เรียนของกลุ่มสร้าง
เสริมลักษณะนิสัย เรื่องครอบครัวที่มีสุข
- 3.17 ความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถของผู้เรียนของกลุ่มการงาน
และพื้นฐานอาชีพ เรื่องงานบ้าน
- 3.18 ความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถของผู้เรียนของกลุ่มการงาน
และพื้นฐานอาชีพ เรื่องงานเกษตร
- 3.19 ความมากมายของเนื้อหาของกลุ่มทักษะภาษาไทย เรื่องการเขียน
- 3.20 ความมากมายของเนื้อหาของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการเตรียมความพร้อม
- 3.21 ความมากมายของเนื้อหาของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการลบ
- 3.22 ความมากมายของเนื้อหาของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการวัดความยาว
- 3.23 ความมากมายของเนื้อหาของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการทวง
- 3.24 ความมากมายของเนื้อหาของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการเงิน
- 3.25 ความมากมายของเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องชีวิตในบ้าน
- 3.26 การเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มทักษะภาษาไทย
- 3.27 การทำแนวการสอน/แผนการสอนเป็นการทำความลำบากและเพิ่มภาระ
- 3.28 ความเข้าใจในการทำแนวการสอน/แผนการสอน
- 3.29 แผนการสอนมีผลต่อการเรียนการสอน
- 3.30 หัวข้อในการทำแนวการสอน/แผนการสอน
- 3.31 เวลาที่ใช้ในการทำแนวการสอน/แผนการสอน
- 3.32 ความรู้ความเข้าใจในการวัดผลและประเมินผล
- 3.33 การปฏิบัติตามระเบียบการวัดและประเมินผล

- 3.34 การสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์
 - 3.35 การเปรียบเทียบผลการประเมินกับปีก่อน
 - 3.36 ความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์และนักวิชาการ
 - 3.37 ผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่ช่วยแก้ปัญหา
 - 3.38 การประชุมปรึกษาหารือในระดับกลุ่มโรงเรียน อำเภอ จังหวัด
 - 3.39 การติดตามผลการเรียนการสอนของผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ ศึกษานิเทศก์
 - 3.40 ความต้องการให้ช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ
- ส่วนเรื่องอื่น ๆ นั้นครุมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูตามประสบการณ์การสอน วุฒิ และการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ พบว่าวุฒิของครู เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ความคิดเห็นของครูต่างกันมากกว่าประสบการณ์การสอนของครู และครูที่สอนโดยเน้นกระบวนการ ดังนี้

ครูที่มีวุฒิต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน 52 ข้อ จากจำนวน 94 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 55.31

ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน 42 ข้อ จากจำนวน 94 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 44.68

ครูที่สอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ต่างกันมีความคิดเห็นต่างกัน 40 ข้อ จากจำนวน 94 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 42.55

ซึ่งผลจากการศึกษาค้นคว้าปรากฏผลสอดคล้องกับการวิจัยของคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2520 : 84) เกี่ยวกับทัศนะของครูโรงเรียนประถมศึกษาที่พบว่าวุฒิของครู เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ครุมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ส่วนด้านประสบการณ์การสอนของครู และการสอนของครูที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มีความแตกต่างกันใกล้เคียงกันมาก ซึ่งตามความเป็นจริงแล้วในปัจจุบันนี้ครุมีโอกาที่จะเพิ่มวุฒิให้แก่ตัวเองได้อย่างกว้างขวาง เช่น การศึกษาต่อจากสถาบันผลิตครูทั้งในภาคปกติและภาคสมทบ กรมต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ ก็หาทางส่งเสริมให้ครุมีวุฒิเพิ่มขึ้นทุกวิถีทาง แต่จะพบว่าวิทยาลัยครูทุกแห่งที่เปิดเรียนภาคสมทบ จะมีผู้ที่เรียนต่อในสายวิชาชีพครูจำนวนน้อยมาก ส่วนมากจะเรียนในสายวิชาอื่นและไม่ใช้ครูประจำการ นั่นเป็นเพราะครูประจำการที่มีความประสงค์จะเพิ่มวุฒิให้กับตนเองได้เข้าศึกษาจนจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีไปแล้ว จึงมีข้อจำกัดจากตารางที่ 3 พบว่าครุที่มีอายุระหว่าง 36 - 40 ปี มีวุฒิปริญญาตรีสูงสุด รองลงมาคือผู้ที่มียุทธระหว่าง 51 - 55 ปี ส่วน

ผู้ไม่เข้าศึกษาต่อเนื่องมาจากไม่ประสงค์จะศึกษาต่ออาจจะมีหลายสาเหตุ แต่สาเหตุหนึ่งคืออายุ จากตารางที่ 3 จะเห็นว่าครูวุฒิต่ำกว่า ป.กศ. จำนวน 12 คน เป็นผู้ที่มีอายุเกิน 50 ปี ถึง 7 คน ครูวุฒิ ป.กศ. 22 คน เป็นผู้ที่มีอายุสูงกว่า 46 ปี ถึง 12 คน และป.กศ.สง 19 คน ทั้งนี้จึงต้องให้ความสนใจในความรู้อย่างยิ่งในเรื่องหลักสูตรฉบับปรับปรุงแก่ครูเหล่านั้นด้วยวิธีการอบรม นั่นคือการเพิ่มระยะเวลาในการอบรมให้มากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของครู เพราะการที่ครูไม่เข้าใจหลักสูตรนับเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากหลักสูตรเป็นหัวใจของกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรก็นับเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็น จากการวิจัยครั้งนี้พบว่าเกี่ยวกับความเข้าใจในหลักสูตรและติดตามผลถึงร้อยละ 54.27 ถึงกล่าวแล้ว การให้การอบรมที่มีเวลาในการปฏิบัติน้อย โดยให้แต่เนื้อหา ทฤษฎี หลักการ ขอมมีปัญหาในการปฏิบัติจริง จึงต้องแก้ไขด้วยวิธีการนิเทศและติดตามผลและจำเป็นที่ของกระทำโดยเร่งด่วนและสม่ำเสมอ

ส่วนในด้านความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะ

1. ครูส่วนมากมีความเข้าใจหลักสูตรที่พอสมควร (ร้อยละ 80.89) จากการวิจัยของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2520 : 75 - 76) เกี่ยวกับทัศนะของครูประถมศึกษาพบว่าครูส่วนใหญ่คิดว่า หลักสูตรบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ส่งเสริมความคิดของเด็ก นำสมัย ใกล้เคียง ใกล้เคียง ใกล้เคียง และรัดกุมก็ สรุปได้ว่าครูส่วนใหญ่คิดว่า หลักการ จุดหมาย และโครงสร้างของหลักสูตรดีทุกด้าน

2. ครูมีความรับผิดชอบสูงต่อการวิจัยของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2519 : 10) เกี่ยวกับการสังเกตพฤติกรรมของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่าครูมีความรับผิดชอบสูง ซึ่งถ้าหากการนิเทศได้กระทำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง การใช้หลักสูตรประถมศึกษาคงประสบผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่วางไว้

ซึ่งถ้านำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเปรียบเทียบกับผลการวิจัยของกรมวิชาการ (กรมวิชาการ 2532 : 90 - 92) ซึ่งกรมวิชาการได้ทำการวิจัยหลังจากใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มาแล้ว 12 ปี จะพบความสอดคล้องและแตกต่างกันดังนี้

1. ด้านจุดมุ่งหมายหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายไว้มากเกินไป ไม่ชัดเจน ไม่ได้จับคู่กับความสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้บางข้อไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แต่ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตรฉบับปรับปรุง จุดหมายมีความชัดเจนถึงร้อยละ 75.07 ครูเข้าใจร้อยละ 80.89 เหมาะสมกับวัยร้อยละ 82.94 ความสอดคล้อง

ของจุดประสงค์ทั่วไปกับจุดประสงค์ในคำอธิบายรายวิชาร้อยละ 90.10 (รายละเอียดคัง
ตาราง 15)

2. โครงสร้างและเนื้อหาของกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์และกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์
ชีวิตของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ไม่เหมาะสมกับวัยและอัตราเวลาเรียน ส่วน
ของหลักสูตรประถมศึกษาฉบับปรับปรุง ปรากฏรายละเอียดคังตาราง 17 กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์
มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ การเตรียมความพร้อมร้อยละ 90.44
จำนวนและตัวเลขร้อยละ 90.10 การบวกร้อยละ 82.93 การลบร้อยละ 87.03 การวัดความ
ยาวร้อยละ 83.61 การชั่งร้อยละ 83.62 การทวงร้อยละ 80.89 การเงินร้อยละ 73.29
เวลาร้อยละ 78.83 โจทย์ปัญหาหระคนร้อยละ 79.53 ส่วนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ หน่วยที่ 1 สิ่งมีชีวิตร้อยละ 86.35
หน่วยที่ 2 ชีวิตในบ้านร้อยละ 87.04 หน่วยที่ 3 สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา ร้อยละ 82.25 หน่วย
ที่ 4 ชาติไทยร้อยละ 81.57 หน่วยที่ 5 ชาวเหตุการณ์และวันสำคัญร้อยละ 86.35 ในด้าน
อัตราเวลาเรียนมีความเหมาะสมร้อยละ 55.64 ควรเพิ่มใหม่ากร้อยละ 20.47 ควรเพิ่มขึ้น
เล็กน้อยร้อยละ 22.52 และควรลดลงเล็กน้อยร้อยละ 1.37 ส่วนกลุ่มสร้างเสริมประส-
การณชีวิตด้านอัตราเวลาเรียนมีความเหมาะสมคังนี้ หน่วยที่ 1 สิ่งมีชีวิตร้อยละ 84.29
หน่วยที่ 2 ชีวิตในบ้านร้อยละ 86.35 หน่วยที่ 3 สิ่งที่อยู่รอบตัวเราร้อยละ 81.57 หน่วย
ที่ 4 ชาติไทยร้อยละ 79.50 หน่วยที่ 5 ชาวเหตุการณ์และวันสำคัญร้อยละ 87.24

3. ด้านการเรียนการสอน หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 พบว่าครูยัง
เน้นเนื้อหามากกว่ากระบวนการ ในหลักสูตรประถมศึกษาฉบับปรับปรุงปรากฏรายละเอียด
เรื่องการสอนโดยเน้นกระบวนการคังนี้ สอนโดยเน้นกระบวนการมากที่สุดร้อยละ 13.31
เน้นกระบวนการมากร้อยละ 24.57 เน้นกระบวนการพอสมควรร้อยละ 58.70 เน้น
กระบวนการน้อยร้อยละ 3.42 ไม่มีครูที่ไม่เน้นกระบวนการเลย

4. ด้านการวัดและประเมินผล หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 พบว่าครู
ใช้เทคนิควิธีการวัดผลไม่ตรงกับลักษณะจุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้มี
มากเกินไป การกำหนดรายละเอียดขั้นตอนในการปฏิบัติมากเกินไป ซึ่งปัญหานี้สอดคล้องกับ
หลักสูตรประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ปรากฏรายละเอียดคังตาราง 29 ตาราง 37
ตาราง 45 และตาราง 50

5. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 พบว่าคานแผนการสอน คู่มือครู รวมทั้งหนังสือเรียน บางส่วนไม่มีคุณภาพ ครูใหญ่ใช้แผนการสอนและคู่มือครู ส่วนหลักสูตรประถมศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 มีปัญหาคานนี้มากกว่าเนื่องจากครูจัดทำแนวการสอน/แผนการสอนเอง หนังสือเรียนและคู่มือครูยังไม่มีใช้โดยเฉพาะในกลุ่มทักษะภาษาไทย จึงมีปัญหามากจนกลายเป็นครุมีเจตคติที่ไม่ดีต่อหลักสูตรประถมศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ซึ่งตรงกันข้ามกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่พบว่าครุมีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร และการเรียนการสอนตามหลักสูตร

ซึ่งปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวคงไม่อาจแก้ไขให้หมดสิ้นไปได้ไม่ว่าหลักสูตรฉบับไหน หลักสูตรจะสมบูรณ์ องค์ประกอบทุกคานพร้อม แต่ถ้าวครุซึ่งเป็นปฏิบัติยังมีความแตกต่างกันในเรื่องความคิด ประสบการณ์วุฒิ ความรับผิดชอบ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้คงมีอยู่ตลอดไป

ค. ปัญหาและขอเสนอแนะอื่น ๆ ที่สรุปจากแบบสอบถามปลายเปิด

1. การอบรมครู ปัญหาและขอเสนอแนะของครุในคานการอบรมนั้นชักเจนพอสมควร คือ ในเรื่องระยะเวลาในการอบรม เพราะการอบรมครูเพียง 4 วัน กับเนื้อหาที่ครุต้องทราบถึง 5 กลุ่มวิชา เพื่อให้ครุนำไปปฏิบัติได้จริงนั้นคงเป็นไปได้ยาก เพียงให้รับทราบถึงการเปลี่ยนแปลงเท่านั้น ถึงแม้ในคู่มือที่แจกแจงตารางรายละเอียดของแต่ละหัวข้อพร้อมทั้งกำหนดเวลาเอาไว้ตายตัว พิจารณากันอย่างกว้าง ๆ ว่าให้เวลากลุ่มละ 1 วันเต็ม ๆ ก็ไม่อาจปฏิบัติได้อยู่แล้ว และครุที่เข้าอบรมเป็นครุประจำการที่ได้ปฏิบัติการเรียนการสอนมานานอยบ่าง แต่เคยชินกับสิ่งที่เคยปฏิบัติมาอย่างแน่นอน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไม่ใช่ของง่าย นำเอาผู้ที่สำเร็จการศึกษาใหม่ ๆ มาอบรมให้ความรู้ไปปฏิบัติยังง่ายเสียกว่า บางกลุ่มของจักอบรมใหม่ เช่น ครุเทศบาลเมืองสงขลา ไ้จักอบรมโดยใช้วิทยากรของเทศบาลเขตการศึกษา 3 แล้วนำมาปฏิบัติ หลังจากนั้นประมาณสองเดือนพบว่ามปัญหา มาก ไ้จักอบรมใหม่ใช้ชื่อว่า อบรมการวัดผล โดยใช้วิทยากรจากวิทยาลัยครูสงขลาชุดที่ให้การอบรมครุในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา พัทลุง และสตล ซึ่งตารางการอบรม คือ ตารางการอบรมการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุงทุกอยบ่าง สิ่งแรกที่ผู้วิจัยซึ่งเป็นวิทยากรให้การอบรมพบ คือ เอกสารทางวิชาการฉบับที่ 1/2534 ชื่อ แนวการสอน กลุ่มทักษะภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งจัดทำโดยศึกษานิเทศกเขตการศึกษา 3 ของกรมการปกครอง ซึ่งภายในนั้นมีข้อผิดพลาดคบบรรอบ สับสนมาก ถ้าครุนำไปใช้จริงคงมีปัญหาคิคคามาจนสงสัยว่าได้ปรับปรุงหลักสูตรกันแล้วหรือ ตรงส่วนใด แล้วจะแน่ใจได้อย่างไรว่าไม่เกิดปัญหานี้ในกลุ่มอื่น ๆ ถ้าเกิดขึ้นไ้

แก้ไขกันแล้วหรือไม่อย่างไร โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองประมาณที่พอแก้ไขได้ ถ้าเป็นโรงเรียน สังกัดการประถมศึกษาจังหวัดจะโยงประมาณจากที่ไหนมาจัด ดังนั้นการอบรมครูเพื่อให้ความรู้ ในเรื่องหลักสูตรจึงถือว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ทองวางแผนทดลอง คิดตามผล ศึกษาวิจัย จนแน่ใจจึง นำมาปฏิบัติ ส่วนปัญหาปลีกย่อยอื่น ๆ ที่ครูเสนอแนะมาล้วนแต่เป็นข้อมูลที่ควรแก่การสนใจทั้งสิ้น

2. การแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร การแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรเป็นเรื่องใหญ่ ต้องรวบรวมข้อมูล การวิจัย ทางจิตวิทยาและสังคมวิทยา การตั้งจุดหมายของหลักสูตรแล้วเอาจุด มุ่งหมายนั้นมาตรวจสอบวิเคราะห์และรวมอภิปรายกับผู้ใช้หลักสูตร วิธีการสำหรับเปลี่ยนแปลง หลักสูตรว่าจะทำได้ในรูปแบบใดโดยกำหนดเรื่อง เวลา งบประมาณ และวัสดุเครื่องมือสำหรับ การบริหารและการบริการหลักสูตรอย่างไร จึงจะครอบคลุมต่อการดำเนินงาน มีขบวนการ ทำงานที่ละเอียดพอเพียงสำหรับการปรับปรุงหลักสูตร เช่น การวางแผนการทดลองแก้ไขเนื้อหาสาระ ตลอดจนพวกวัสดุประกอบหลักสูตรต่าง ๆ และสื่อการเรียน เพื่อที่จะแนะนำแก่โรงเรียน จะต้องศึกษาค้นหาประเมินผลและการตรวจปรับ (Feed back) โดยผ่านการพัฒนาในรูปแบบ ของขบวนการระบบ การประเมินผลทางโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพและผ่านวิธีอื่น ๆ ของการ ประเมินผลอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ นอกจากนี้ยังต้องมององค์ประกอบอื่นที่จะต้อง คำนึงถึง เช่น เรื่องเจตคติ แนวคิด ค่านิยม และพฤติกรรมของบุคคล การติดต่อกับหน่วยงาน ต่าง ๆ และการเสนอแนะหลักสูตรใหม่ เข้าไปมีบทบาทในเรื่องการเรียนการสอนต่อสถาบันการ ฝึกหัดครู เพื่อการวางแผนงาน การเตรียมครูออกไปให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่จะเปลี่ยนแปลง ใหม่ แล้วลองมาพิจารณาการปรับปรุงหลักสูตรการประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) คว้าได้เตรียมการในเรื่องต่าง ๆ กังกลาวแล้วในระดับใด เฉพาะเรื่อง วัสดุประกอบหลักสูตรต่าง ๆ แม้กระทั่งคู่มือประกอบการอบรมที่คงใช้ในการอบรมครูบางจังหวัด ต้องไปยืมหรือขอแบ่งมาจากบางจังหวัด เช่น จังหวัดสงขลาขอแบ่งจากจังหวัดพัทลุง หรือหนังสือ เรียนซึ่งจัดทำเพื่อใช้กับการปรับปรุงหลักสูตร หน่วยงาน 2 หน่วยในกระทรวงเดียวกันคือ สำนัก งานการประถมศึกษาแห่งชาติกับกรมวิชาการยังตกลงกันไม่ได้ในเรื่องหนังสือเรียน คู่มือครู ปล่อยให้หลักสูตรฉบับปรับปรุงถูกใช้ไปก่อน 1 ปีการศึกษา แล้วจึงประกาศใช้หนังสือเรียน ส่วน เรื่องความพร้อมค่านอน ๆ ก็มีลักษณะคล้ายคลึงกันจึงเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงเป็นอย่างยิ่งว่าจะ ประสบผลแค่ไหน อย่างไร

3. การทำแนวการสอน/แผนการสอน เรื่องการทำแนวการสอน/แผนการสอนเป็น เรื่องที่มีปัญหาสำหรับครูมากมายทั้งได้อภิปรายมาแล้วในหัวข้อความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับ

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในที่นี้จะได้เสนอรูปแบบของแนวการสอน/แผนการสอน ซึ่งศึกษานิเทศก์เขตการศึกษา 3 กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยได้จัดทำขึ้นเพื่อแก้ปัญหาให้กับครูซึ่งไม่อาจทำด้วยตนเองได้ ดังนี้ (แนวการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 : 1)

เนื้อหาย่อย มทที่ 1 เรื่องจากประสบการณ์เกี่ยวกับอวัยวะ (ตา) ภูเขาแล้วสนทนาเกี่ยวกับภาพ อ่านทรอยกรองและเพลง

สาระสำคัญ ฟังและสนทนา เรื่องจากภาพ สร้างประสบการณ์ทางภาษา อ่านทรอยกรองได้ถูกจังหวะ ร้องเพลงพร้อมกับแสดงท่าประกอบทำให้เกิดความสนุกสนาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอ่านทรอยกรอง

2. นักเรียนร้องเพลงได้ถูกจังหวะและเข้าใจความหมายของเพลงได้ถูกต้อง

ผู้วิจัยได้คัดสรรมาเพื่อประกอบการอภิปรายว่าในเรื่องการทำแนวการสอน/แผนการสอนซึ่งผู้เป็นวิทยากรให้การอบรมครูทำเพื่อให้ครูนำไปใช้ยังเป็นปัญหาขณะนี้ คือ

ในเนื้อหาย่อย คำว่า ภูเขาแล้วสนทนาเกี่ยวกับภาพ อ่านทรอยกรองและเพลง เป็นเนื้อหาใดอย่างไร น่าจะเป็นกิจกรรมการเรียนการสอน

ในสาระสำคัญ ฟังและสนทนา เรื่องจากภาพ สร้างประสบการณ์ทางภาษา เป็นสาระสำคัญใดอย่างไร น่าจะเป็นกิจกรรมการเรียนการสอน

ในจุดประสงค์การเรียนรู้ 1. นักเรียนอ่านทรอยกรอง เป็นจุดประสงค์ประเภทไหน น่าจะเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอนเช่นกัน

จะมีการนำเอาแนวการสอน/แผนการสอนนี้ไปใช้กันที่ใดบ้าง น่าจะใช้ทั้งเทศบาลเขตการศึกษา 3 และมีแนวการสอน/แผนการสอนลักษณะเช่นนี้ก็ยังมีทั่วประเทศ ล้วนแต่เป็นเรื่องที่นำวิถึเป็นที่ยิ่ง เพราะการแก้ปัญหาที่ไม่รู้ปัญหาคือการสร้างปัญหา

4. การวัดผลและประเมินผล ปัญหาและขอเสนอแนะในคานนี้คือการปฏิบัติตามระเบียบหรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการวัดและการประเมินผล ต้องการให้อำเภอหรือจังหวัดสร้างแบบทดสอบให้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำเครื่องมือในการวัดและการประเมินผล เพราะเนื่องจากปัจจุบันยังพบว่ามี ความขาดแคลนเอกสารประกอบหลักสูตร วัสดุหลักสูตร และขาดแบบประเมินผล (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก บัณฑิตวิทยาลัย 2525 : 31 - 32) และอาจจะเนื่องมาจากผู้บริหารและครูยังไม่เข้าใจหลักเกณฑ์วิธีการวัด

และการประเมินผลตามแนวหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) อาจจะยังไม่มี ความมั่นใจในการตัดสินใจใหญ่ เรือนงานจุดประสงค์ในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ เพราะบางจุดประสงค์ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ชัด วัตถุประสงค์ออกมาเป็นคะแนนได้ยาก จึงได้ประสงค์จะให้ศึกษานิเทศก์อำเภอ ศึกษานิเทศก์จังหวัดช่วยเหลือ จึงจำเป็นต้องเชิญผู้เกี่ยวข้องในท้องถิ่นตั้ง แขงอบรมให้ครูได้เข้าใจ เพื่อปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการวัดการประเมินผล

5. การนิเทศและติดตามผล การนิเทศและติดตามผลมีปัญหาและขอเสนอแนะจากครู มาก จนเกือบถือได้ว่าเป็นปัญหาหลัก เพราะถ้าแก้ปัญหานี้ได้จะแก้ปัญหาคืออื่น ๆ ได้ด้วย ทั้งนี้เนื่อง จากปัญหาต่าง ๆ นั้นเกิดขึ้นจากครู การไม่เข้าใจหลักสูตรก็ การทำแนวการสอน/แผนการสอน ก็ การวัดการประเมินผลก็ เมื่อครูมีปัญหาที่จะช่วยเหลือครูก็คือผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ แต่ จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า การนิเทศ การช่วยเหลือแก้ปัญหาจากศึกษานิเทศก์อยู่ในเกณฑ์ต่ำ การ ออกไปตรวจเยี่ยมโรงเรียนน้อยมาก ทั้งนี้อาจจะ เป็นเพราะจำนวนบุคลากรในฝ่ายนิเทศมีน้อย ขาดงบประมาณ ทั้งนี้จะเป็นเพราะว่า เงินค่าวัสดุรายหัวและวัสดุประจำโรงเรียนที่โรงเรียน ได้รับจัดสรรมีน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของสำนักงานการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2520 : 40 - 60) ซึ่งพบว่าเงินที่ได้รับน้อยมากไม่เพียงพอที่จะซื้ออุปกรณ์การสอน โรงเรียนไม่มีเงินใช้เพื่อดำเนินกิจการต่าง ๆ พอ แต่คงฟังตระหนัก ไว้ว่าเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง การปล่อยให้ปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข เพราะมี ผู้มีหน้าที่แก้ไขอยู่แล้ว ก็จะกลายเป็นปัญหาที่สะสมและกลายเป็นความเคยชิน สภาพต่าง ๆ ก็ เขาสูสสถานการณเดิมคือการไม่ปรับปรุงแก้ไขอะไร เหมือนกับการไม่ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร เพราะคนมีหน้าที่ไม่ทำหน้าที่ ครูจึงเสนอแนะปัญหาในข้อนี้ว่า ศึกษานิเทศก์เป็นผู้ทำหน้าที่ธุรการ ถ้าออกไปนิเทศ คือไปทำหน้าที่จับผิดแทนการแนะนำ

ขอเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ด้านหลักสูตร ในการจัดทำหลักสูตรควรจะต้องรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวางแผน โดยเริ่มจากข้อมูลที่ธรรมชาติที่สุด ใกล้เคียงแท้จริงเกี่ยวกับโรงเรียน จนถึงข้อมูลที่ซับซ้อนยุ่ง ยากและใช้เวลา เช่น ผลจากการวิจัยทางจิตวิทยาและสังคมวิทยา จึงควรให้ประชาชน ครู ผู้สอนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรมากขึ้นโดยการสอบถามความคิดเห็น หรือเปิดโอกาสให้ ประชาชนทั่วไป ครู ผู้บริหารการศึกษา ทั่วทุกภาคได้แสดงความคิดเห็น และนำผลที่ได้มา

ประกอบการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร สิ่งที่จะลืมไม่ได้คือประสบการณ์ของมีอาชีพในกาน
หลักสูตรกิต คำนวณประกอบหลักสูตรต่าง ๆ หรือสื่อการเรียนรู้ภาค และองค์ประกอบต่าง ๆ จะ
ของพร้อม และมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ถ้าการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรกระทำอย่างโศกเศร้า
โดยไม่คำนึงถึงประกอบอื่น ๆ การเปลี่ยนแปลงจะไม่เกิดขึ้นอย่างแน่นอน เป็นการเสียทั้งเวลา
กำลัง ความคิด และงบประมาณ

1.1 จุดหมายของหลักสูตร ควรแปลความออกมาในรูปพฤติกรรมที่ครูสามารถ
ปฏิบัติได้ ครูจะยึดถือเป็นเกณฑ์เดียวกันในการสอนใหญ่ เรียนบรรลุถึงจุดหมายของหลักสูตรอย่าง
แท้จริง ในกรณีที่จุดหมายของหลักสูตรเป็นเรื่องนามธรรม ค่านิยมไม่สามารถแปลความออกมา
เป็นพฤติกรรมได้ ก็ควรจะยกตัวอย่างประกอบไว้ด้วย การเขียนจุดหมายรวมเป็นข้อความเดียว
กันให้ครูแยกเอาเองเหมือนจะก้าวเร็วเกินไป เหมือนคำอธิบายรายวิชาในระดับอุดมศึกษา

1.2 เนื้อหา นอกจากเนื้อหาจะสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรแล้วควร
คำนึงถึงเวลาที่เหมาะสมกับเนื้อหาควรวางไว้เพียงพอต่อการสอนและฝึกฝนไปตามลักษณะเนื้อหา
หรือไม่ เพราะบางกลุ่มวิชา เช่น ภาษาไทย หรือคณิตศาสตร์ เป็นวิชาที่วากววยทักษะต้องอาศัย
เวลาในการฝึก จึงไม่ควรกำหนดเนื้อเรื่องในแต่ละเนื้อหามากเกินไป

1.3 อัตราเวลาเรียน ครูได้เสนอแนะในเรื่องนี้ไว้อย่างน่าสนใจ จึงขอเสนอ
แนะให้พิจารณาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการเพิ่มหรือลดอัตราเวลา เรียนในแต่ละเนื้อหาให้
เหมาะสม

2. แนวการสอน/แผนการสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะเป็นกรมวิชาการ สำนักงาน
การประถมศึกษาแห่งชาติ ศึกษาธิการจังหวัด หรือศึกษานิเทศก์อำเภอ จำเป็นที่จะต้องทำแนว
การสอน/แผนการสอนให้ครูอย่างแน่นอน เพื่อความถูกต้อง ทั้ง ๆ ที่หลักสูตรมีเจตนาที่จะให้ครู
เป็นผู้สร้างรูปแบบการสอนเอง เพื่อความเหมาะสมกับสภาพของนักเรียน แต่การที่ครูขาดความ
ชำนาญ ขาดความมั่นใจ จึงต้องค้ำหนุนช่วยเหลือหาแหล่งวิชา บางครั้งอาจจะหาได้แหล่งวิชา
อย่างที่โดยยกตัวอย่างมาแล้วในการอภิปรายผลเรื่อง แนวการสอน/แผนการสอน หรือมีสำนักพิมพ์
ใดสำนักพิมพ์หนึ่งจัดพิมพ์ขึ้นจำหน่ายอย่างเช่นที่ผ่านมาแล้วในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช
2521 ซึ่งน่าเป็นห่วงเรื่องความถูกต้อง คุณภาพ และสัมฤทธิ์ผลของการนำมาใช้ เพื่อให้บรรลุ
ผลตามจุดประสงค์ การจัดพิมพ์ขึ้นนั้นเพื่อจำหน่ายในราคาที่เหมาะสมไม่คุ้มกับให้ครูต้องมี
แต่เป็นการช่วยเหลือแก้ปัญหาของครูที่มีปัญหาในเรื่องแนวการสอน/แผนการสอน และน่าจะ

ทบทานให้ไ้เอาจริงเอาจังใน เรื่องนี้เสียตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 ซึ่งเป็นปีที่เริ่มเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตร

3. การวิ้ผลและการประเมินผล ควรจะไ้จัดอบรมครูเรื่องนี้ในระดั้กลุ่ม ระดั้บอ้าเภอ ในวันเสาร์ - อาทิตย์ โดยไ้ห้ผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ เขารวมอบรมควย เพื่อจะไ้เข้าใจตรงกัน ซึ่งงบประมาณในการดำเนินการคงไม่มากนัก เพราะไ้ใช้วิทยากรจากศึกษา-นิเทศกอ้าเภอหรือจังหวัด หรือแม้กระทั่งจากวิทยาลัยครู

4. การนิเทศและติดตามผล ผู้เกี่ยวของกับเรื่องน้ตองเอาจริงเอาจัง คือ การนิเทศและติดตามผลอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง บุคลากร งบประมาณ ยานพาหนะ ล้วนแต่เป็นองค์ประกอบที่สำคั้ทั้งสิ้น จำเป็นที่จะตองวางแผนตั้งงบประมาณไว้ล่วงหน้า แม้กระทั่งขอความร่วมมือจากเอกชนอย่างค้ำรวจขอความช่วยเหลือใน เรื่องนำ้มันรถ เพื่อออกตรวจตงที่กจำเป็นตองทำ เพราะจะไ้ให้ฝ่ายครู เขาหา เพื่อแก้ปัญหของตนเองคงเป็นไปไ้ยาก

5. การอบรมครู ตองเพิ่มเวลาในการอบรม ซึ่งตองไม่น้อยกว่า 7 วัน ในการอบรมนั้นตองมีเวลาให้ครูไ้ปฏิบัติ มีการสาธิตส่อต่าง ๆ ที่ตองใช้ เช่น หลักสูตร แบบเรียน คู่มือครู แบบฟอร์มต่าง ๆ ตองพร้อม และการคัดเลือกวิทยากรนั้นตองเป็น เรื่องสำคั้ที่ตองรอบคอบพอสมควร และวิทยากรตองได้รับการถ่ายทอดจากแหล่งเกี่ยวที่เข้าใจตรงกัน ไม้คนละทิศละทางอย่างในคู่มืออบรมครูการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ซึ่งในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ไม่ตรงกัน เช่น เรื่องแนวการสอน/แผนการสอน

ขอเสนอแนะสำหรั้การวิจัยครั้งต่อไป

1. การประเมินผลหลักสูตร ควรจะไ้ให้วิทยาลัยครูทุกแห่งร่วมกันศึกษาในจังหวัดที่แต่ละวิทยาลัยรับผิดชอบ เพื่อจะไ้ทราบขอมูลจากครูทั่วประเทศ อันจะทำให้การประเมินผลหลักสูตรสมบูรณ์ ซึ่งจะนำ้ผลที่ไ้มาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

2. ควรศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างอีกครั้งหนึ่งในปีการศึกษา 2535

เนื่องจาก

2.1 ครูไ้ใช้หลักสูตรจนครบถ้วนสมบูรณ์แล้วทั้งในระดั้บ 1.1 และ 1.2

2.2 ครูมีส่อประกอบหลักสูตร เช่น หนังสือเรียน คู่มือครู สำหรั้หลักสูตรฉบับ

ปรับปรุงครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว

3. นอกจากการใช้แบบสอบถามแล้ว ควรใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบสอบถามควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้ผลการวิจัยถูกต้องและเชื่อถือได้ยิ่งขึ้น

4. ไม่ควรใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิด หรือให้เติมคำหรือข้อความลงในช่องว่าง เพราะครุมักไม่ค่อยตอบ หรือตอบแล้วแต่คำถามสื่อความใจไม่ตรงประเด็น เช่น จะให้ครูตอบเรื่องหนึ่ง แต่ครูจะไปตอบอีกเรื่องหนึ่งซึ่งตนเองมีปัญหามาจากการวิจัยครั้งนี้จึงมีคำตอบแต่เรื่องการทำแนวการสอน/แผนการสอน ในทุกคำถาม

5. แบบสอบถามความคิดเห็นของครูในสถานต่าง ๆ ควรจะกำหนดข้อกระทงระดับความคิดเห็นในแต่ละข้อให้เหมือนกัน

